

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

C. 12.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

25. *Abscondisti hæc à sapientibus, & reuelasti ea paruulis.*

*Paruulos
ac humiles
non fert
Galvinus.*

QUUM hæc Christi verba de superbis & de humilibus doctissimi in Ecclesia Patres hæctenus intellexerint, August. serm. 8. de verbis Domini, Gregor. Moral. lib. 27. cap. 9. & Hilarius in com. in hunc locum, vt in Prompt. Cath. in festo S. Mathiæ ostendimus, ad quos etiam accedit Chrysost. hom. 39. in Math. vnus Caluinus, quia de numero talium paruulorum nec erat, nec esse voluit, vult omnino Christum per Sapientes notare viros doctos ac magnos sine ulla vitij notatione, pauperes verò ignobiles ac viles personas sine ulla virtutis nota. Nempe vt locum faceret textoribus suis, coriariis, sartoribus, tonforibus, & id genus aliis plebeiis planèque indoctis hominibus, qui noui Euangelij Caluiniani præcipui præcones per Galliam, hoc Belgium, & Angliam erant. Rationem adfert, quia etiam superbi ac feroces aliquãdo ad Apostolica munera à Deo vocantur, quod ex Pauli exemplo probat. Cæterum nec Paulus quum adhuc Saulus esset, ex mera superbia & ferocia talis erat, sed, vt ipsemet profiteretur, zelator paternarum iraditionum, & ex ignorantia peccans, nec qualemcumque illam suam ferociam factus Apostolus retinuit, sed in alium virum conuersus paruulus erat; nec denique magis contra superbos quàm contra doctos hoc exemplum facit, quum Paulus in lege Moyseica ante conuersionem doctissimus fuerit, ad pedes Gamalielis institutus, vt ipse Paulus profiteretur. Tenenda igitur veterum Patrum saluberrima expositio, & nouella reiicienda Caluini corruptio.

IN MATTHÆI CAP. XII.

26. *Si Satanas Satanam eijcit, aduersum se diuisus est.*

VVM hæc prima Christi responsio ad illam Pharisæorum blasphemiam, quod in principe dæmoniorum dæmonia eiiciebat, locum habeat in illa dæmoniorum eiectione, quæ vera & efficax est, & qua inuitus dæmon ab homine pellitur, non autem de ficticia illa cessione qua per collusionem quandam eiici se dæmones etiam aliorum dæmonum opera interdum patiuntur, aut fingunt porius, de qua disputat S. August. in lib. 83. qq. q. 79. Caluinus ficticiam hanc & illusoriam dæmonis eiectionem

Catho

Catholicæ Ecclesiæ tribuit, quando per exorcismos dæmones eiicit, vel inter reliquos minores ordines exorcistas constituit. Exorcismi (inquit) in Papatu nihil aliud sunt, quam umbratiles & fictitij Satanae contra seipsum conflictus. Et paulo post, explicans illa verba, *Filij vesiri in quo eijciunt*, ait. Non dubito quin veteres exorcistas notet, quorum tunc vulgaris erat usus apud Iudaos, qui inuocato Dei nomine dæmones fugabant. Postea Papiſta, ne sua conditio inferior esset, illos emulati sunt in creandis exorcistis: atque hoc modo simiarum simia fuerunt. Hæc ille, ipsum ordinem exorcistarum in Ecclesia irridens, & in exorcismi cæremonia quæ baptizandis adhibetur, non veram dæmonis eiectionem, sed fictitiam fieri, & Satanae contra seipsum conflictum docens. Ita planè sicut Christum Pharisæi, sic ille Ecclesiam accusat, quòd opera Satanae Satanam eiicit. Sed hac in re veteres hæreticos sequitur, imò superat Calvinus. Pelagianos qui in paruulis peccatum originale negabant & cõsequenter in potestate dæmonis illos esse agnoscere volebant, ex ipsa exorcismi cæremonia refutat Augustinus. Cæremoniam penitus improbare non audebant Pelagiani, audeat Calvinus. In illa tamen cæremonia fictitiam esse dæmonis eiectionem aiebãt Pelagiani, sicut hic ait Calvinus. Sic enim de illis scribit August. *Ipsa Ecclesia sacramenta quæ tam priscae traditionis auctoritate cõcelebrat, ut ea isti quamuis in paruulis existiment simulatoriè potius quam veraciter fieri, non tamen audeant aperta improbatione respuere, ipsa inquam Ecclesia sacramenta satis indicant paruulos à partu etiã recentissimos per gratiam Christi de diaboli seruitio liberari. Excepto enim quòd in peccatorum remissionem non fallaci, sed fideli mysterio baptizantur, etiã prius exorcizatur in eis & exufflatur potestas contraria, cui etiã verbis eorum, à quibus portantur, sese renunciare respondent.* Hæc ille. Eandem cæremoniam contra illos vrget epist. 105. *Circumstipantur (inquit) & diuinarum auctoritate lectionum, & antiquitus tradito & retento firmo Ecclesiæ ritu in baptizare paruulorum, ubi apertissimè demonstrantur infantes, & cum exorcizantur, & cum eis per eos à quibus gestantur renunciare respondent, à diaboli dominatione liberari.* Hæc ibi. Idem frequenter contra eosdem alibi vrget, de nupt. & concup. lib. 1. cap. 20. & lib. 2. cap. 18. vbi ait, *In Ecclesia toto orbe diffusa exorcizari infantes baptizandos, ut ab eis princeps mundi eijciatur foras, à quo necesse est ut vasa ire possideantur.* Eandem cæremoniam testatur Nazianzenus orat. in sanctum lauacrum. Cyprianus lib.

De exorcismo Catholico.

Paruulorum exorcismus.

De pecc. originali lib. 1. cap. 49.

lib.

lib. 4. epist. 7. Ambros. lib. 1. cap. 5. de Sacramentis. Optatus lib. 4. contra Parmenianū. Cælestinus epist. 1. cap. 12. & Leo epist. 4. cap. 7. ubi dicit, *secundum Apostolicam regulam hanc ceremoniam exerceri*; non ad imitationem exorcismorum in Iudæis, ut nugatur Caluius.

Exorcismus dæmonum.

Porro accepisse Ecclesiam potestatem à Deo coercendi & eiciendi dæmones per exorcismos, testatur tota contra impium Caluinum antiquitas. Iustinus in dialogo cum Tryphone, Tertullianus in Apologetico cap. 32. in lib. de corona militis, & alibi sæpe. Cyprianus in lib. ad Demetrianum. Laurentius lib. 2. cap. 16. & lib. 4. cap. 27. & lib. 5. cap. 22. Denique August. de ciuitate Dei lib. 10. cap. 22. Sed & ordinariū quoddam officium exorcizandi dæmones in Ecclesia Catholica, olim quidem fuisse, multa Concilia testantur, Conc. Antiochen. can. 10. Carthag. 4. can. 7. & Laodicenum can. 29. Hodie autē vsque superesse, frequentia etiam nostri temporis exempla eaque recentissima docuerunt. Sed suam singularem impietatem vel in hoc maximè patefecit Caluius, quod Iudæorum exorcistas, tamen ex legis præscripto eos non haberet, agnoscit tamen, eo quod Deus ut in fœderis sui fide puroque cultu illum populum retineret, suam inter eos præsentiam variis miraculis subinde testaretur; in Christiana autem & Catholica Ecclesia ut in noui fœderis fide puroque Dei cultu nouus populus retineretur, nullos exorcistas, nulla miracula nisi ficticia vult agnoscere. Ira Iudæis magis fauet Caluius, quàm omnibus hætenus ante Lutherum natum populis Christianis.

Caluius Iudæis.

31. Spiritus blasphemia non remittetur.

Caluini blasphemia in Spiritum sanctum duplici.

HOc Christi verbū præmens Caluius, aliam in Spiritum sanctum blasphemiam depromit. Quum enim per Spiritum blasphemiam illud peccatum intelligat, quo quis contra proprium animi sui sensum Dei donis & virtuti obrectat, & qui destinata malicia Dei gratiæ & virtutem oppugnat (quod ei libenter concedimus, quia illa omnino erat Phariseorum hoc loco blasphemia) mox concludit, hanc blasphemiam infallibiliter non remitti. Mirum (inquit) non est, si tali sacrilegio spem veniæ præcidat Christus. Ita aliam blasphemiam pronunciat, docens in huiusmodi peccato desperationē, quæ vna est contra Dei Spiritum blasphemia, eaque maxima, ut accuratè docet S. August. de verbis Domini serm. 11. Sed sententiæ

penitentiae suae enormitatem defendere conatur. Durius (inquit) hoc quibusdam videtur, ideoque ad puerile cauillum confugiunt, irremissibile vocari, eo quod eius venia est ad impetrandum difficilis. Vocat puerile cauillum cauillator impotens, quod facile docebitur esse virilis & genuinus verborum Christi sensus. Quum enim in aliis illis Christi verbis, Quicumque dixerit verbum contra filium hominis, remittetur ei, nullo modo intelligi possit, infallibiliter remittetur (sic enim in huiusmodi peccato talis praesumptio docetur, ut nec peti quidem eius veniam opus sit, eo quod infallibiliter remittetur) sed intelligendum est quod facilius remittetur: sic in istis Christi verbis, Qui dixerit verbum contra Spiritum sanctum non remittetur ei, necessario intelligi debet, quod difficilius remittetur, non autem quod infallibiliter non remittetur, aut penitus irremissibile sit. Quare quod Calvinus pro confirmatione subiunxit, expressius loquutum esse Christum quam ut adeo futiliter eludi queant eius verba, futilissime ab eo dictum fuisse, manifestum nunc est. Non enim minus expressè in alio membro de futura remissione loquutus est: quã nihilominus commodè explicare ut iam diximus necesse est. Addit adhuc Calvinus. Nimis etiam stultè ratiocinantur crudeliter fore Deum si peccatum nunquam remittat, cuius atrocitas nos omnes in stupore rapere debet. Atqui & alia flagitia sunt quorum atrocitas in stuporem nos rapere debet, ut peccatum contra naturam, odium Dei, homicidium voluntarium, & alia quae clamant vindictam in caelum: quae tamen peccata si Deus non remitteret legitima interueniente poenitentia, non quidem crudelis diceretur, neque sic orthodoxi ratiocinantur, sed bonitati & misericordiae suae in Scripturis reuelatae contrarium faceret.

Pergit Calvinus. Eiusdem inscitia est quod excipiunt, absurdum fore si ne poenitentia quidem veniam impetret, Magna igitur fuit Esaiæ Prophetæ inscitia, qui ex ore Dei sic scribit. Si fuerint peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabuntur: & si fuerint rubra quasi vermiculus, velut lana alba erunt: nempe mediante poenitentia, de qua prius dixit: Lauamini, mundi estote, auferite malum cogitationum vestrarum ab oculis meis, quiescite agere peruersè, &c. Sed impius Calvinus, quasi rhetorem non theologum ageret, verbis odiosis causam aggravat, iustis argumentis non depugnat. Sic superius, puerile cauillum, stultam ratiocinationem, & nunc inscitiam vocat, quae certissimae veritatis argumenta sunt. Nullum enim apud Chri

Peccatum
in Spir. S.
quomodo
remitti nõ
potest.

Peccatum
omne in
hac vita
remitti
potest.
Esai. I.

Christianos & theologos omnes certioris veritatis dogma est, & nihil apertius penéque frequentius in Scripturis docetur, quam in quibuscunque peccatis pœnitentiæ semper locum esse: & misericordiam Dei superexaltare iudicium. De quo lege Molinaam quætit. 14. artic. 13. disput. 10.

Sed Caluius quam nobis obiecit incertitiam aliquo fortè probabit argumento. Subiungit. *Certum est enim reprobationis signum in Spiritum blasphemiam.* Sed nec probat hoc quod dicit; nec si probaret, intentum tamen conficeret. Nam signa certa reprobationis tum plura & alia esse possunt præter hoc unum; tum in quo illa sunt, non semper sequitur reprobatio. Signum enim quidem & certum esse potest, quod infallibile signum non est, sed probabile tantum. In Paulo ante conversionem multa signa reprobationis erant. Singulari tamen Christi misericordia veniam cōsequutus est. Concludit tandem Caluius. *Sicuti fieri posse negamus, ut qui verè Spiritu regentus est se in tam horrendum scelus præcipitet; sic rursum tenendum est, qui exciderint, nunquam resurgere.* Hæc ille Sed hoc est vno absurdo aliud defendere, & ex falsis principiis mendacia concludere. Calviniana hæresis est, vnicam esse electorum fidem, eamque semel acceptam amitti non posse, quod olim Iovinianus hoc nomine hæreticus docuit. Ex illa hæresi consequitur, semel in Christo regentum agnitam veritatem deserere non posse. Ex hoc ergo hæretico principio à contrario infert: Ergo qui semel exciderit, nunquam resurgit. Vbi & antecedens falsum atque impium est, & cōsequentia futilis ac vana est. Illud enim potius sequeretur, quòd agnita semel veritate, fideique & gratiæ donis acceptis, nemo ab eis excidere posset: ideòque peccatum hoc non in eos cadere qui excidunt à pietate, sed in eos qui eam nunquam amplexi sunt. Deinde etsi verum esset verè pios in tam horrendum scelus nunquam se præcipitare, id est, à pietate ad tantam impietatem non excidere, non sequitur tamen impios cò semel prolapsos resurgere non posse. Nam vt Dei gratia conseruantur pii ne tam horrendè cadant, sic Dei misericordia quomodolibet prolapsos frequenter releuat, vt innumera exempla docent: maximè vnus Petri, quem ter Christum abnegantem, respexit tamen Iesus, & ad pœnitentiam inflexit.

Luc. 22.

Purgatorij
locus me-
ditus.

32. *Nō remittetur neque in hoc seculo neque in futuro.*

Quomodo ex his Christi verbis medius locus mediusque tempus inter hanc vitam & extremum iudiciū, in quo pecca

peccata vel remittantur vel non remittantur, necessariò colligatur, huncq; locum purgatoriũ esse, quod Catholica credit Ecclesia, in *Prompt. Catholico* in die animarum latè explicuimus. Hic tamen *insulsos* nos vocat Caluinus, qui ex tam frigida materia ignem purgatorium accendimus, & magistri sui dictata eisdem penè verbis repetit Beza in *Annotat.* in hunc locum. Caluini argumentum duplex est. Primum, quòd per *verbum futuri seculi*, extremũ diem notari cuius pateat. Ita sanè, quia nullo modo probare hoc potuit, rem ex se manifestam & cuius patere affirmat. Cæterum nec doctissimo Augustino, nec Gregorio, nec Bernardo, nec Isidoro, istud vltimo modo patuit, quorum primus de ciuit. Dei lib. 21. cap. 24. secundus dialog. lib. 4. cap. 39. tertius serm. 66. in Cant. quartus de diuinis officiis lib. 1. cap. 18. ex his verbis mediũ purgatorij locum manifestè designari docent. Alterum eius argumentũ est, quòd in futuro seculo non nisi pœnam remitti, nos ipsos confiteri (ait) qui tamen de culpa remissione negare non possumus. Cæterum Catholicorum doctrinam vel ignorauit vel nequiter dissimulauit, qui cum Patribus citatis docent, in futuro seculo remitti culpas leuiore, quas ligna, fœnum, & stipulas Apostolus vocat; qualia qui secum ex hac vita deferunt, ardebunt quidem, sic tamen vt salui futuri sint per ignem. Beza horum verborum hunc sensum comminiscitur, quòd neque in hac vita constitutis neque morientibus remittetur, quia mortis articulus propriè respicit futurum seculum. Hæc ille in media luce caligans. Quis enim non videt, mortis articulũ præsentem vitam terminare, non futuram respicere? Qui moriuntur, interim dum in mortis articulo versantur, ad hoc utique seculum & ad hanc vitam pertinent, non ad futuram. Ad aliud seculum non morientes, sed mortui pertinent, de quo vide pulchram disputationem apud Augustinum. Alium ad huc sensum comminiscitur, quia nec Caluini euasiones nec prius suum commentum adhuc illi satisfecerunt. *Remissio* (inquit) & *condemnatio peccatorum in futurum seculum à Christo reijcitur, quia eo die Dominus sua iudicia reuelabit & exequetur.* Ita nunc Beza à die mortis ad extremi iudicij diem ingentem saltam fecit. Quo sanè die si aliqua peccata remitti docere Beza poterit, *Scripturæ voces mutare debet, quæ illum diem respectu peccatorum non nisi diem ira, calamitatis, & miserie* vocant, de quo vide vtrumque *Prompt. Domin. i. Aduentus.* Nulla peccata (ait Beza) post mortem propriè remittuntur, sed vel in hac vita vel in ipsa morte: tamen quia

Caluini
probatio
audax af-
firmatio.
Verba ha-
bes loco ci-
tato.

1. Cor. 2.

Beza ca-
cit. 2.

De ciuit.
Dei libr.
13. cap. 11.

huius

huius remissionis plenum fructum non percipient fideles nisi ab extremo illo die iudicij futuri, videtur quodammodo ipsa peccatorum remissio in illum diem differri. Hæc ille; ad quem referendum ipsius verba sufficient. Si enim nulla sit post mortem proprie remissio peccatorum, ergo in diem iudicij non differtur: vel si in diem iudicij differtur, nulla erit aut in hac vita aut in ipsa morte. Totum hoc dicit Beza, nec absurdissimas contradictiones à seipso proferri vider. Deinde quàm absurdum est non distinguere remunerationem iustitiæ, à remissione peccati! Plenus fructus remissionis peccatorum, quæ pars iustitiæ est, est ipsa iustitiæ remuneratio, quam in illo die reddet legitimè certantibus iustus iudex: quam præcedere debet peccati remissio, vt iustitiæ merces capiatur. Concludit Beza, nimium esse ineptos qui ex hoc loco purgatorium volunt extruere. Sed nihil illo atque Caluino fuit ineptius, qui tam ineptis & insulsis commentis suis apertissimè Christi verba deprouare se posse existimauerunt,

Beza à se-
ipso refu-
satur.

37. *Ex verbis tuis iustificaberis, & ex verbis tuis condemnaberis.*

Iustificandi
di voca-
bulum.

Magna confidentia hoc loco tum Caluinus tum Beza contra Catholicos, qui *iustificare impium*, exponunt, *facere iustum*, exclamant ex hoc vno loco contrarium manifestè probari, quia *iustificaberis* hoc loco (aiunt illi) nihil aliud significat quàm *absolueris*; quod euidenter conuincit aiunt ex eo quod illi opponitur, *condemnaberis*. Condemnati enim & absolui proprie opponuntur. Sed breuiter respondet: *Iustificaberis*, hoc loco significat, gloria & corona dignus iudicaberis; *condemnaberis*, verò, poena dignus iudicaberis, non solum ex bonis vel malis operibus, sed etiam ex bonis vel improbis sermonibus: quam etiam ob causam præmisit quòd *de omni otioso verbo reddetur ratio*. Docet ergo Christus partem iustitiæ nostræ etiam in linguæ custodia rectoque vsu consistere, non solum in operationibus bonis. Et hunc sensum habet apud Catholicos *iustificare*, in secunda quam vocant *iustificatione*, seu in augmento iustitiæ. Docet quoque Christus partem iniustitiæ nostræ non solum in malis operibus, sed etiam in verbis improbis versari. Verba autem improba condemnant, quia pars vna sunt illius iniustitiæ, ex qua coram Deo rei & iniusti sumus; sicut bona opera, & bona verba iustificant, quia pars illius iustitiæ sunt, ex qua coram Deo

Deo iustificamur & iusti sumus. Nullum ergo hic locum habet vel absolutio, quæ effectus iustificationis est, non ipsa iustificatio; vel condemnatio illa qua profertur Iudicis sententia, quæ effectus illius condemnationis seu formalis iniustitiæ est, propter quam talis profertur sententia. Sic Niniuitæ condemnabunt Iudæos, quia illorum pœnitentia Iudæorum impœnitentiam aggrauabit, propter quam condemnabuntur. Nihil ergo hic locus nouitium hæreticorum commentum iuuat, circa vocabulū iustificandi. Postremò tametsi hoc loco iustificari pro absoluto acciperetur, non propterea sequitur, in aliis Scripturis quæ ex fide & operibus nos iustificari affirmant, in eodem sensu vocabulum semper accipi, ut hæretici volunt: quum eadem vocabula diuersis sensibus accipi in diuinis Scripturis vulgatissimum sit. Talia sunt & tam scilicet Archihæreticorum argumenta.

Cap. præf.
ver. 4.

50. *Quicumque fecerit voluntatem Patris mei, qui in cælis est, hic frater meus & soror & mater est.*

Quum hic locus bonorum operum studium, quo factus voluntatem Dei, & ea quæ sunt placita Deo, ambulantes in omnibus mandatis & iustificationibus eius, ut de iustis loquitur Scriptura, mirificè amplifcet, ita ut non solum quomodolibet Deo gratos ac iustos huiusmodi pietatis cultores esse doceat, sed etiam Deo gratissimos intimèque coniunctos demonstret, ut iam eos nec pro seruis tantum facientibus ea quæ facere debuerant, nec pro filiis tantum qui à spiritu Dei aguntur, quæ dilectionis quidem verba sunt, cum nota tamen subiectionis magnæque imparitatis coniuncta, sed altius adhuc consurgendo, pro fratribus & sororibus, imò etiam pro matre habeat, j. in intimam quandam familiaritatem recipiat, summòque dignetur honore; totam hanc tam emphaticam pietatis & obedientiæ mandatorum Dei commendationem vno fidei verbo impius Calvinus eludere se posse confidit. Sic enim scribit. *Eos intelligit facere voluntatem Patris, non qui exactè totam legis iustitiã implent* (nam ita in neminem competeret fraternum nomen quo hic suos discipulos insignit) *sed fidem præcipuè commendat, quæ sancta obedientia fons est & origo: simulq; defectus & carnis vitia tegit ne imputentur.* Homo impius ad vnam fidem tanquam radicem obedientiæ omnia refert, nec videt à Christo hoc loco non radicè, sed fructus laudari; non eos qui credūt,

Luc. 1.

Obedientiã
mandatorum.

Luc. 17.
Rom. 8.

Ad vnam
fidem omnia
Caluini
refert.

A. 15.

sed qui faciunt. Rursum non videt, sanctæ obedientiæ fontem & originem non esse solam fidem, sed multo magis charitatem. Nam ut *fides intellectum purificat*, quo videat quid sit agendum, & in quem finem actiones dirigendæ, & unde agendi vis ac facultas petenda est: sic charitas voluntatem accendit, ut quæ agenda vidit, in actionem proferat, ut ad propositum finem currat, ut quæ petenda didicit, ardentem petat. Nam fides apprehendens Christum in sensu Caluini, nullius obedientiæ fons est, sed cerebri Calviniani spectrum, Scripturis diuinis incognita. Verum quidem est, totius legis exactam obseruantiam à Christo hic non requiri ut faciat quis voluntatem Patris sui, & fortè de facto neminem adhuc fuisse (Beatiss. semper virginem propter honorem Domini semper excipio) qui totam legem exactè impleuerit, id est sine peccato fuerit: sed aliud extremum est, omnem necessariam legis obedientiam excludere, & in sola fide totum ponere. Facere voluntatem Dei, nec totam & exactam postulare obedientiam, nec nullam quasi credere sufficiat; sed obedientiam flagitat & significat, qualis in hanc vitam cadit, ut *ambulantes secundum spiritum, non secundum carnem*, grauiora mandata exequamur, minores & quotidianos defectus oratione quotidiana purgemus. Quod autem Calvinus totum in sola fide ponat, probatio, quæ subiungit, manifestum facit. *Nona est enim Christi sententia Ioan. 6. Hæc est voluntas Patris mei, ut quicumque videt Filium & credit in eum, non pereat, sed habeat vitam æternam.* Vult ergo non nisi fidem à Christo commendari, ut faciamus voluntatem Patris, quia qui credit, non peribit. Sed aduertere impius hæreticus debuit, vnã hic salutis causam poni, non totam. Qui credit, non perit, quia qui credit, alia gratiæ præsidia accipiet quibus saluetur: de quo vide Prompt. Cath. ser. 1. Pentec. Deinde aduertere debuit alias Scripturas de voluntate Dei. *Si quis Dei cultor est, & voluntatem eius facit, hunc exaudit.* Nolite conformari huic seculo, sed reformamini in nouitate sensus vestri, ut probetis quæ sit voluntas Dei bona & beneplacens & perfecta. Videte fratres ut cautè ambuletis, non quasi insipientes, sed ut sapientes, redimentes tempus, quoniam dies mali sunt. Propterea nolite fieri imprudentes, sed intelligentes quæ sit voluntas Dei. Et nolite inebriari vino, &c. Serui obedite Dominiis, &c. Ut serui Christi facientes voluntatem Dei, ex animo cum bona voluntate seruientes, ut sitis perfecti & pleni in omni voluntate Dei. Hæc est voluntas Dei, sanctificatio vestra. In

Volunta-
rem Dei
facere
quid.
Rom. 8.

Ioan. 9.

Rom. 12.

Ephes. 5.

Ephes. 5.

Col. 4.

1. Thes. 4.

& 5.

omni

omnibus gratias agite. Hæc est enim voluntas Dei in Christo Heb. 10.
 Iesu in omnibus vobis. Patientia vobis necessaria est, ut fa- Heb. 1.
 cientes voluntatem Dei, reportetis promissionem. Deus pacis
 appet vos in omni bono, ut faciatis eius voluntatem, ut iam
 non desideris hominum, sed voluntati Dei quod reliquum est I. Pet. 4.
 viuat temporis. Denique illud Ioannis. Mundus transit, &
 concupiscentia eius. Qui autem facit voluntatem Dei, manet 1. Ioan. 2.
 in æternum. Quis dubitare potest quin his omnibus in lo-
 cis facere voluntatem Dei, nihil aliud significet quàm facere
 Dei mandata, & bonis operibus operam dare? Quòd si fa-
 cere voluntatem carnis, necessariò in Scripturis significet fa-
 cere ea quæ caro suggerit, expetit, & iubet, ut apud Pau- Ephes. 2.
 lum, quum de maxime impiis loquitur, *Conuersati sumus in
 desiderijs carnis nostræ, facientes voluntatem carnis & cogi-
 tationum*: cui dubiam esse potest, quin facere voluntatem
 Dei Patris sit ea facere quæ Dei Spiritus suggerit, quæ Deo
 placita sunt, ac demum quæ Deus in sua lege fieri mandat
 ac iubet? Sed voluntatem Dei facere, nunquam in Scriptu-
 ris Caluino placuit, ut aliis adhuc in locis Euangelicis
 videbimus.

IN MATTHÆI CAP. XIII.

II. *Vobis datum est nosse mysteria regni caelorum:
 illis datum non est.*

AD hæc & sequentia Euangelistæ verba, sparsit
 impius Caluinus infernalis suæ doctrinæ semina,
 de Deo peccati & caritatis reproborum au-
 thore atque impulsore actiuo. Affirmat in di-
 uersos fines hominibus à Deo proponi salutis doctrinam, & ad-
 mirabili Dei consilio sic temperari, ut non minus odor sit mor-
 ti in mortem reprobis, quàm electis odor viuificus. Hæc ille.
 Vult utrumque finem ab ipso Deo proponi, & viriusque
 effectus tam excæcationis reproborum quàm illuminationis
 credentium Deum authorem esse. Hanc ob causam affir-
 mat Christum hic data opera obscurius locutum esse, ut mul-
 tis anigmaticus esset sermo. Addit postea ut totum suum ve-
 nenum effundat, Deum duobus modis priuare homines do-
 ctrina sua luce: interdum anigmaticè loquendo, interdum vero
 etiam si apertè loquatur, & absque figuris mentem suam pa-
 lam explicet, hebetando tamen illorum sensus & stupore per-
 propriam.